

3. SINIF TÜRKÇE DERSİ DİNLEME/İZLEME METİNLERİ

1.TEMA: ERDEMLER-DİNLEME/İZLEME METNİ

GÖÇMEN KUŞ

Bir ormandaki göçmen kuşlar kış gelmeden sıcak ülkelere göç etmişler. Ama kırlangıç, kanadı kırık olduğu için arkadaşlarıyla birlikte göç edememiş ve geride kalmış.

Kış bastırıp soğuklar başlayınca kırlangıç kuşu sığınacak bir yer aramış. Meşe ağacına gitmiş: “Bu kışı senin yanında geçirebilir miyim?” diye sormuş. Meşe ağacı: “Kusura bakma, gövdemde yer yok. Hem sen benim palamutlarımı yer bitirirsin.” demiş.

Kırlangıç uçup gürgen ağacına gitmiş ve ona sığınmak için izin istemiş. Fakat gürgen: “Sana ayıracak yerim yok. Kimseyle uğraşamam.” diye kırlangıcı kabul etmemiş.

Kırlangıç kuşu o gün akşama kadar ağaçtan ağaca gidip kışı geçirebileceği bir yer aramış. Fakat ağaçlar: “Bütün yaz kuşlar üzerimizde zaten, hiç olmazsa kışın rahat kalalım.” diyerek kırlangıç kuşunu misafir etmek istememişler.

Kırlangıç kuşu çok üzgünmüş. Sonunda bir ardıç ağacının altına konmuş. Ne yapacağını düşünürken ardıç ağacı ona seslenmiş: “Sevgili kırlangıç, seni çok üzgün gördüm. Neyin var, hem sen neden göç etmedin?” diye sormuş.

Kırlangıç kuşu ardıç ağacına başından geçenleri anlatmış. Ardıç ağacı: “Üzülme!” demiş, “Ben seni misafir ederim. Benim yanımda istediğin kadar kalabilirsin. Dallarım-daki meyvelerden de istediğin kadar yiyebilirsin.”

Kırlangıç kuşu, ardıç ağacının konukseverliğine çok memnun olmuş. Kışı, ardıç ağacının dalları arasında geçirmiş. Bu sürede kırık kanadı da iyileşmiş.

Sonraki senelerde arkadaşlarıyla birlikte sıcak ülkelere gidebilmiş. Fakat ardıç ağacını hiç unutmamış. Her sene onu ziyaret etmiş. Ardıç ağacıyla kırlangıç kuşunun dostluğu ömür boyu sürmüştü.

haz.: İnci CEREN

2.TEMA: DOĐA VE EVREN-DİNLEME/İZLEME METNİ

SAATİM

Kara gözlü saatim,
Ak yüzün yusuvarlak.
Uyanınca erkenden
İlk işim sana bakmak.

Geç mi kaldım okula
Sen olmasan bilemem.
Saati, benim gibi,
Senden öğrenir annem.

Ben daha uykudayken
Sen çın, çın, çın edersin.
“Kalk artık, yeter uyku,
“Yediye geldim.” dersin.

On ikiyi çalarken
Gösterirsin öğleyi.
Sanki dersin bize sen:
İşte öğle yemeği!

Yarı gece olunca
Yirmi dörde gelirsin.
Bir gün süren yolunu
Sevinçle bitirirsin.

Sonra gene, “Bir!..” deyip
Başlarsın yeni güne,
Durmadan, yorulmadan
İşlersin döne döne.

Sana benzerim ben de
Bıkmadan çalışırım.
Vaktinde iş yapmaya
Küçükten alışırım...

Hasan Âli YÜCEL

3.TEMA: MİLLÎ KÜLTÜRÜMÜZ-DİNLEME/İZLEME METNİ

YAĞ SATARIM, BAL SATARIM

Oyun Alanı: Açık alan.

Oyuncu Sayısı: Grup olarak oynanır (en az 5 kişi).

Malzeme: mendil.

Oyuncular arasından sayışmayla ya da gönüllü bir ebe seçilir. Çocuklar çember şeklinde sıralanıp yere çömelirler ve hep birlikte aşağıdaki şarkıyı söylerler:

Yağ satarım, bal satarım

Ustam ölmüş, ben satarım.

Ustamın kürkü sarıdır.

Satsam on beş liradır.

Zam bak zum bak.

Dön arkana iyi bak.

Bu sırada ebe de mendili elinde sallayarak diğer oyuncuların etrafında sekerek dolaşır. Bir süre sonra ebe elindeki mendili fark ettirmeden bir oyuncunun arkasına bırakır. Oyuncu bunu fark edip ebeyi kovalar. Ebe çemberin etrafında koşarak diğer oyuncunun yerine oturmaya çalışır. Eğer oturamadan diğer oyuncu ona mendil ile dokunursa ebe olarak oyuna devam eder. Eğer dokunamazsa mendil elinde kalan oyuncu ebe olarak oyuna devam eder.

haz.: Ahmet Recep TEKCAN

Emel PİŞMAF

4.TEMA: ÇOCUK DÜNYASI-DİNLEME/İZLEME METNİ

ÜŞÜDÜM

Üşüdüm, üşüdüm,
A benim canım üşüdüm.
Kürkünü giy, kürkünü giy,
A benim canım kürkünü giy.
Kürküm yok, kürküm yok,
A benim canım kürküm yok.
Alsana alsana,
A benim canım alsana.
Nereden nereden?
A benim canım nereden?
Saraydan saraydan,
A benim canım saraydan.
Saraydan gelirler giderler,
En güzelini seçerler.

Ebru KANTAŞ

5.TEMA: VATANDAŐLIK-DİNLEME/İZLEME METNİ

BAY DODO BAY YOYO

<http://www.eba.gov.tr/video/izle/3417077375ff1e101465e9e5db6147103cd94ef376002>

6.TEMA: MİLLÎ MÜCADELE VE ATATÜRK-DİNLEME/İZLEME METNİ

SULTAN ANA

İzmir zaferinden sonra Atatürk, ilk kez Adana'yı ziyaret ediyordu. Büyük kurtarıcıyı karşılama törenine katılan Adanalılar sevinç içindeydiler. Atatürk, hükümet konağına gidinceye kadar halkın isteği üzerine otomobilini sık sık durdurmak zorunda kalmıştı.

Hükümet konağında Atatürk, kentin ileri gelenleriyle tanıştı, il yöneticilerinden gerekli bilgileri aldı. Tanışma ve görüşmelerden sonra Atatürk ve yanındakiler kalktılar. Konağın geniş merdiveninden yine halkın alkışları arasında inmeye başladılar.

O sırada yaşlı bir köylü kadının, kucağında büyük bir çiçek demetiyle ve aşırı bir telaş içinde nefes nefese merdivenden yukarı çıkmakta olduğu görüldü.

Atatürk ve yanındakiler kadını görünce durdular. Köylü kadın, Atatürk'e iyice yaklaştı. Tanımı güç bir hayranlıkla uzun süre yüzüne baktı. Yaşlı kadıncağız, sevecenlik ve özlem dolu bir sesle:

— Ah, benim çakır oğlum! dedi. Yolunu bekledim. Bu çiçekleri senin için tarlamdan toplayıp derledim. Eğ başını da o sarı, altın saçlarını öpeyim... Bu, benim adağım... Çok görme!

Atatürk'ün sert yüz çizgileri yok olmuş gibiydi. İçini bir saygı ve sevgi duygusu kaplamıştı. Başını yaşlı kadına doğru eğdi. O da bu sarışın başı bağrına bastı, kokladı, öptü. Sonra, kucağındaki çiçekleri Atatürk'ün durduğu merdiven sahanlığına serpererek:

— Adağım yerini buldu, koca yiğit! Tuttuğun altın, kılıcın keskin, her dileğin yerine gelsin! dedi.

Atatürk'ün yanındakilerden bir bölümü, bu köylü kadını tanımada hiç güçlük çekmediler. Çünkü o, Kurtuluş Savaşı'nda, Adana yöresinde Mehmetçik ile birlikte düşmana karşı savaşan "Sultan Ana" idi.

A. Ferhan OĞUZKAN

7.TEMA: SAĐLIK VE SPOR-DİNLEME/İZLEME METNİ

DİŐ KORUMA

DiŐlerine iyi bak,
Sabah, akŐam fırçala.
Dikkat etmek gerekir
Bu önemli kurala.

Çok soĐuk ve çok sıcak
Zarar verir diŐlere.
Hele Őu sert cisimler
DüŐmandır minelere.

DiŐler sağlam olmazsa
Sindirilmez besinler.
İnci gibi olmalı
AĞzımızdaki diŐler.

Atila ÇAKIROĐLU

8.TEMA: BİLİM VE TEKNOLOJİ-DİNLEME/İZLEME METNİ

KUŞKUCU HOROZ

Her şeyden kuşkulanan bir horoz vardı. Tavukların tavuk olduğundan, ağaçların ağaç olduğundan ve hatta kendisinin de horoz olduğundan kuşkulanıyordu.

Sabah doğan güneşin bir portakal olup olmadığından kuşkuluyor, sonra bu düşüncesinden de kuşkuya düşüp: “Belki hiçbir şey görmüyorum.” diyordu.

Sürekli kuşku içinde olduğu için hep düşünceli bir hâlde dolaşıyordu. Bazı geceler rüyasında bile bir şeylerden kuşkulayıp uyanıyor; sabaha kadar kümeste bir o yana bir bu yana gidip geliyordu.

Bir gün bahçede, iki ile ikinin gerçekten dört edip etmediğini düşünüp dururken iki tavuğun konuşmalarına kulak kabarttı.

Tavuklardan biri diğerine Dünya'nın dönüşünden söz ediyor ve Dünya bir dakikacık dönmese başlarına gelecek çeşitli felaketleri anlatıyordu.

Horoz daha fazlasını dinlemedi ve iki kere ikiyi bir kenara bırakıp Dünya'nın dönüşü ile ilgili kuşklar geliştirmeye başladı. Dünya dönüyorsa bunun görünmesi gerekti.

Horoz bulabildiği en yüksek ağacın tepesine çıktı ve oradan Dünya'ya baktı. Dünya'nın döndüğü filan yoktu. Ağaçtan inip çevredeki en yüksek dağa çıkarak uzun uzun Dünya'ya baktı. Hayır, Dünya öylece duruyordu.

Horoz Dünya'nın dönmediğine kesin olarak inanmak üzereydi ki radyodan duyduğu bir haber nedeniyle bundan vazgeçti. Radyo haberine göre iki gün içinde, horozu çok yakın bir şehirden uzaya roket gönderilecekti. Kuşkucu horoz: “İşte! Dünya'nın dönüp dönmediğini anlamam için bulunmaz bir fırsat!” diye düşünüp hemen hazırlıklara başladı.

Horozun düşüncesine göre Dünya dönüyorsa bunu anlamanın en sağlıklı yolu Dünya'nın dışına çıkmak ve Dünya'ya oradan bakmaktı. Kuşkucu horoz hiç de haksız sayılmazdı. Bir şeyi görmenin en iyi yolu, o şeyi görebilecek uzaklıkta olmayı gerektirir. Karpuz çekirdekleri karpuzu göremezler...

Kuşkucu horoz roketin fırlatılacağı şehre vardığında roketin hareketi için sadece üç saat kalmıştı. Horoz, roketin parlak metal rengini görünce hiç düşünmeden kendisini de aynı renge boyadı. Sonra da ayaklarını tutkalla rokete sıkıca yapıştırdı. Böylece, hem kimse tarafından fark edilmemesini sağlamış hem de süper hız yüzünden düşme tehlikesini önlemişti.

Horoz hazırды. Roket zaten hazırды. Ve beklenen an geldi. Geri sayma işlemi başlamıştı. On, dokuz, sekiz... İki, bir ve sıfır! Roket korkunç bir homurtu ve sarsıntıyla yükseldi. Aşağıdaki insanlar ıslık çaldılar, bağırıp çağırdılar, alkışladılar... Ama bunlar horozun umurunda değildi.

Onun bütün yapmak istediği şey, roket atmosferden çıkarken roketten atlamak ve oradan Dünya'nın dönüp dönmediğine baktıktan sonra yeryüzüne inmekti.

Roket, atmosfer sınırını geçmek üzereyken horoz roketten atlayıp tarihi gözlemi yapmak istedi. Fakat atlayamadı. Tutkallar ayaklarını öyle sağlam yapıştırmıştı ki değil atlamak kıpırdaması bile imkânsızdı.

Roket müthiş hızlı ve horoz müthiş çaresizdi. Üstelik nefes almakta da güçlük çekiyordu. Ama yapabileceği hiçbir şey yoktu kuşkucu horozun. Uzayda ayaklarından yapışmış hâlde bir kader yaşıyordu.

Roket uzayda üç gün dolaştıktan sonra, insanların alkış ve ısıkları arasında yeniden Dünya'ya indi.

Horoz, sağ salim Dünya'ya döndüğü için çok mutluydu. Roketin yanında kimse kalmadığından emin olunca uzun bir çabadan sonra ayaklarını roketten kurtarıp evine doğru yola koyuldu. Yürürken uzayda geçen üç günü düşündü; ne yazık ki hiçbir şey hatırlamıyordu.

Roketin hızı nedeniyle bütün görüntüler birbirine girmişti.

Bahçeye geldiğinde tavukların hâlâ Dünya'nın dönüşünden söz ettiklerini görünce çok kızdı.

Ve onlara: “Bana bakın, ben az önce uzaydan geldim. Dünya'nın döndüğü filan yok. Ama başım, evet başım fena hâlde dönüyor.” dedi ve uzanıp yatmak için kümese gitti.

Kuşkucu horoz Dünya'nın dönüşünü göremedi, ama... Olsun!

O Dünya'nın “ilk astronot horozu” olarak her zaman anılacaktır.

Mevlâna İdris ZENGİN